

Bruxelles, 18.10.2023
COM(2023) 641 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind foaia de parcurs a UE pentru combaterea traficului de droguri și a criminalității
organizate

1. INTRODUCERE

Comerțul cu droguri orchestrat de criminalitatea organizată **este una dintre cele mai grave amenințări la adresa securității cu care se confruntă Europa în prezent, iar situația se agravează**: acest lucru este demonstrat în mod clar de creșterea fără precedent a drogurilor ilicite disponibile în Europa, în special a cocainei provenite din America de Sud. În august 2023, au fost necesare doar două săptămâni pentru ca volumul record de 8 tone de cocaină confiscate în Rotterdam (Țările de Jos) să fie depășit de confiscarea a 9,5 tone din acest drog în portul Algeciras (Spania). De asemenea, există o preocupare din ce în ce mai mare cu privire la producția și proliferarea în Europa a drogurilor sintetice, care fac obiectul traficului la nivel mondial. O analiză comună efectuată de Europol și de Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT) a demonstrat că **traficul de droguri este una dintre principalele activități generatoare de profit** ale criminalității organizate, acesta fiind estimat a reprezenta aproximativ o cincime din produsele provenite din săvârșirea de infracțiuni la nivel mondial¹.

În eforturile lor de a obține profituri mari, rețelele infracționale recurg la violență extremă, corupție și intimidare². De asemenea, acestea sunt foarte capabile să stabilească legături și să își ascundă planurile, după cum o demonstrează descifrarea instrumentelor de comunicare criptate, cum ar fi EncroChat, care a dus la cel puțin **6 558 de arestări la nivel mondial**³. Infracțiunile economice și financiare sunt esențiale pentru sprijinirea tuturor activităților infracționale, iar corupția este esențială pentru rețelele infracționale. Potrivit estimărilor Europol, 60 % dintre rețelele infracționale care își desfășoară activitatea în UE utilizează metode de corupție pentru a-și atinge obiectivele ilicite. În 2020 și 2021, în statele membre ale UE, au fost confiscate, în medie, pe an, **active provenite din săvârșirea de infracțiuni în valoare de aproximativ 4,1 miliarde EUR**. Aceasta reprezintă o creștere substanțială în comparație cu anii anteriori, dar rămâne în continuare sub 2 % din veniturile anuale estimate ale criminalității organizate⁴. Aceste venituri considerabile obținute prin activități ilicite sunt utilizate pentru alte activități infracționale și spălate de syndicate profesionale de spălare a banilor. Veniturile sunt apoi investite pentru a fi introduse în economia legală, ceea ce are consecințe profunde și destabilizatoare pentru societate, statul de drept și încrederea în autoritățile publice.

Ca o consecință foarte vizibilă a acestei amenințări, impactul global al infractorilor și controlul strict al lanțurilor de aprovizionare ale traficului de droguri au condus la un val de violență pe străzi. Multe dintre victime nu provin numai din rândul bandelor rivale, ci sunt, de asemenea, persoane nevinovate. În 2023, printre victime s-a numărat o fată în vârstă de 11 ani în Anvers (Belgia) în ianuarie, un băiat de 10 ani în august în Nîmes (Franța) și un băiat de 13 ani în septembrie în Stockholm (Suedia); toți au decedat ca urmare a violenței legate de droguri. În

¹ https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets_en.

² <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>.

³ <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/dismantling-encrypted-criminal-encrochat-communications-leads-to-over-6-500-arrests-and-close-to-eur-900-million-seized>.

⁴ *The Other Side of the Coin: An Analysis of Financial and Economic Crime | Europol (europa.eu)* (Cealaltă față a monedei: o analiză a criminalității financiare și economice).

plus, se estimează că 6 200 de persoane din UE au murit din cauza unei supradoze de droguri în 2021⁵.

Amploarea amenințării și raza sa de acțiune la nivel mondial necesită **acțiuni ferme și durabile** la nivelul UE și la nivel mondial. Prin urmare, Comisia propune o foaie de parcurs a UE pentru combaterea traficului de droguri și a criminalității organizate. Foaia de parcurs prevede 17 acțiuni în patru domenii prioritare: consolidarea rezilienței centrelor logistice cu o Alianță portuară europeană, destructurarea rețelelor infracționale, intensificarea eforturilor de prevenire și consolidarea cooperării cu partenerii internaționali. Aceste acțiuni urmează să fie puse în aplicare în 2024 și 2025.

2. STRATEGIA ȘI RĂSPUNSUL UE

Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025⁶ și Agenda și Planul de acțiune ale UE în materie de droguri (2021-2025)⁷ („strategiile UE”) stabilesc politici globale ale UE de combatere a acestor amenințări, bazate pe acțiuni comune ale UE și ale statelor membre.

În prezent, UE pune în aplicare aceste strategii și va continua să depună eforturi în vederea atingerii obiectivelor acestora, astfel cum se subliniază în cel de Al șaselea raport intermediar referitor la Strategia UE privind o uniune a securității⁸. Strategia UE de combatere a criminalității organizate contribuie la intensificarea eforturilor colective ale UE în lupta împotriva rețelelor infracționale. În același timp, prin strategia și planul de acțiune în materie de droguri, UE a stabilit activitatea pentru o abordare echilibrată și multidisciplinară care vizează reducerea aprovizionării cu droguri prin îmbunătățirea securității, reducerea cererii de droguri prin prevenire, tratament și servicii de îngrijire și abordarea efectelor nocive ale drogurilor. Astfel cum se prevede în strategie, în 2024, Comisia va lansa o evaluare externă privind punerea în aplicare a strategiei în materie de droguri, cu scopul de a prezenta raportul Parlamentului European și Consiliului în primăvara anului 2025.

În ceea ce privește **inițiativele politice**, Comisia a prezentat **mai multe propuneri legislative** pentru consolidarea legislației UE de combatere a rețelelor infracționale. Printre acestea se numără consolidarea Directivei privind recuperarea și confiscarea activelor⁹, modificarea Directivei (UE) 2019/1153 care permite accesul autorităților competente la registrele centralizate de conturi bancare, ceea ce facilitează investigațiile financiare¹⁰, precum și un pachet de măsuri

⁵ „European Drug Report 2023” (Raportul european privind drogurile 2023), OEDT, https://www.emcdda.europa.eu/publications/european-drug-report/2023/drug-induced-deaths_en

⁶ COM/2021/170 final.

⁷ COM/2020/606 final.

⁸ COM/2023/ [trimiterea exactă urmează să fie inclusă de îndată ce va fi disponibilă].

⁹ COM/2022/245 final.

¹⁰ COM/2021/429 final.

de consolidare a normelor UE de combatere a spălării banilor¹¹. De asemenea, Comisia a adoptat o propunere de reformare a uniunii vamale a UE¹². Acest lucru va consolida în mod semnificativ capacitatea vămilor de a opri intrarea în UE a mărfurilor nesigure sau ilegale și va îmbunătăți substanțial cooperarea dintre autoritățile vamale și autoritățile de aplicare a legii. În plus, în mai 2023, Comisia a propus consolidarea normelor UE privind combaterea corupției¹³.

Capacitățile de asigurare a respectării legii au sporit prin consolidarea **mandatului Europol**¹⁴, prin **propunerea privind un cod de cooperare polițienească**, care a condus la recomandări privind cooperarea polițienească operațională¹⁵, precum și prin adoptarea Directivei privind schimbul de informații dintre autoritățile de aplicare a legii¹⁶. Revizuirea **propusă a Regulamentului Prüm** va contribui la rândul ei la aceste eforturi¹⁷.

În ultimii ani, s-a îmbunătățit și **răspunsul judiciar al UE**: a fost înființat Parchetul European (EPPO)¹⁸, un parchet independent, responsabil cu anchetarea, urmărirea penală și aducerea în fața justiției a infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale UE. EPPO este, de asemenea, competent pentru infracțiunile privind participarea la o organizație criminală, în cazul în care activitatea infracțională a unei astfel de organizații se axează pe săvârșirea de infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii. În plus, pentru a facilita și a accelera accesul autorităților polițienești și judiciare la informațiile de care au nevoie, UE a adoptat un pachet privind accesul transfrontalier la **probele electronice**¹⁹.

Pentru a sprijini răspunsul colectiv al UE la problema drogurilor, mandatul OEDT a fost consolidat. Aceasta vizează, în special, îmbunătățirea capacității sale de evaluare a amenințărilor și de alertă timpurie și extinderea domeniului său de aplicare la consumul de droguri multiple, la piețele și oferta de droguri și la precursorii de droguri. OEDT va deveni noua **Agenție a Uniunii**

¹¹ COM/2021/421 final, COM/2021/420 final, COM/2021/423 final și Regulamentul (UE) 2015/847 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/2006 (Text cu relevanță pentru SEE), (JO L 141, 5.6.2015, p. 1).

¹² COM/2023/257 final.

¹³ COM/2023/234 final.

¹⁴ Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și de înlocuire și de abrogare a Deciziilor 2009/371/JAI, 2009/934/JAI, 2009/935/JAI, 2009/936/JAI și 2009/968/JAI ale Consiliului (JO L 135, 24.5.2016).

¹⁵ COM/2021/780 final.

¹⁶ Directiva (UE) 2023/977 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 privind schimbul de informații dintre autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre și de abrogare a Deciziei-cadru 2006/960/JAI a Consiliului (JO L 134, 22.5.2023).

¹⁷ COM/2021/784 final.

¹⁸ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

¹⁹ Regulamentul (UE) 2023/1543 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind ordinele europene de divulgare a probelor electronice și ordinele europene de păstrare a probelor electronice în cadrul procedurilor penale și pentru executarea pedepselor privative de libertate în urma unor proceduri penale (JO L 191, 28.7.2023, p. 118) și

Directiva (UE) 2023/1544 a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2023 de stabilire a unor norme armonizate privind desemnarea sediilor desemnate și numirea reprezentanților legali în scopul obținerii de probe electronice în cadrul procedurilor penale (JO L 191, 28.7.2023, p. 181).

Europene privind Drogurile, care va deveni operațională la 2 iulie 2024²⁰. Noua agenție va efectua evaluări ale amenințărilor la adresa sănătății și securității în ceea ce privește drogurile sintetice. De asemenea, agenția va monitoriza îndeaproape evoluțiile în materie de droguri sintetice din UE și va contribui la elaborarea de contramăsuri. Dezvoltarea unui **sistem european de semnalare în materie de droguri** care să permită autorităților naționale și consumatorilor (potențiali) de droguri să știe când intră pe piață substanțe periculoase noi va reprezenta, de asemenea, un pas important. În cele din urmă, noul mandat prevede ca agenția să analizeze **precursorii de droguri** și să creeze o rețea de laboratoare criminalistice și toxicologice pentru a identifica substanțe noi și tendințe posibile.

La **nivel operațional**, UE și-a consolidat sprijinul pentru autoritățile de aplicare a legii din statele membre. **Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale (EMPACT)**, abordarea operațională a securității interne a UE condusă de statele membre, este în prezent un instrument permanent, cu o finanțare sporită. Cooperarea cu partenerii internaționali va continua în cadrul EMPACT, cu sprijinul Comisiei. **Rețeaua operațională împotriva grupurilor infracționale organizate de tip mafiot** sprijină anchetele complexe împotriva rețelelor infracționale de mare risc²¹. Încă din 2022, acest lucru a condus la rezultate operaționale excelente: 121 de arestări și o sumă confiscată de 12 milioane EUR în numerar. Au fost identificate 42 de rețele infracționale și peste 50 de infractori de nivel înalt au fost anchetați și urmăriți penal cu sprijinul Europol și Eurojust. Condusă în prezent de Belgia în perioada 2022-2023 și de Italia în perioada 2024-2025, Comisia sprijină obiectivele și abordarea inovatoare a acestei noi priorități și invită toate statele membre și partenerii internaționali să participe la aceasta. În plus, descifrarea rețelelor de comunicații criptate, **EncroChat, SkyECC și ANOM**, cu sprijinul Europol a condus la numeroase arestări și confiscări. În special, aceasta a oferit informații valoroase cu privire la activitățile rețelelor infracționale și la metodele lor. Europol a sprijinit multe alte anchete de succes desfășurate de statele membre, cum ar fi **operațiunea Desert Light** din noiembrie 2022²², în cadrul căreia a fost eliminat un „supercartel” de traficanți de cocaină.

Succesul **Centrului de Analiză și Operațiuni Maritime – Stupefiant (MAOC-N)** în sprijinirea interdicțiilor maritime a condus până în prezent la confiscarea a 327 653 de tone de cocaină și a 667 344 de tone de canabis²³. În plus, Belgia și Germania au inițiat procesul de aderare la MAOC-N. Strategia revizuită a UE în materie de securitate maritimă²⁴ și planul său de acțiune confirmă angajamentul pentru operațiuni comune în țările de plecare și în porturile UE, cu implicarea MAOC-N, a autorităților relevante ale statelor membre și a serviciilor/agențiilor Comisiei Europene.

²⁰ Regulamentul (UE) 2023/1322 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 iunie 2023 cu privire la Agenția Uniunii Europene privind Drogurile (EUDA) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1920/2006 (JO L 166, 30.6.2023).

²¹ Finanțată prin Fondul pentru securitate internă, 2 milioane EUR pentru perioada 2024-2025.

²² <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/heat-rising-european-super-cartel-taken-down-in-six-countries>.

²³ [Statistici – MAOC-N](#).

²⁴ SUESM revizuită a fost trimisă Consiliului spre aprobare.

Întrucât criminalitatea organizată are aproape întotdeauna un caracter transnațional, UE își intensifică parteneriatele cu țările terțe, în special cu cele aflate pe principalele rute de aprovizionare cu droguri. Aceasta include o cooperare consolidată **cu America Latină și zona Caraibilor**, noua agendă pentru relațiile dintre UE și America Latină și zona Caraibilor²⁵, Declarația Summitului UE-Comunitatea Statelor Latinoamericane și Caraibiene (CELAC) din 17-18 iulie 2023²⁶ și cooperarea dintre UE și Comitetul latinoamerican pentru securitate internă (CLASI), care confirmă angajamentul de intensificare a eforturilor în domeniile justiției, securității și luptei împotriva rețelelor infracționale transnaționale. Programele regionale de asistență tehnică, cum ar fi **EL PAcCTO, EUROFRONT și COPOLAD III**, precum și **Programul global privind fluxurile ilicite**, s-au dovedit a fi instrumente eficace în stimularea capacităților naționale și regionale de combatere a criminalității organizate.

În **Africa de Vest**, cooperarea se axează pe consolidarea capacității instituțiilor de stat și a organizațiilor regionale de a combate traficul de droguri pe mare. Începând din 2018, UE a instituit un set de programe regionale complementare menite să sprijine eforturile țărilor ECOWAS de combatere a criminalității organizate transnaționale și a traficului ilicit, a criminalității informatice, precum și a spălării banilor și a finanțării terorismului²⁷. În **Cornul Africii**, operația ATALANTA a forțelor navale ale UE contribuie la eliminarea traficului de droguri și de arme, precum și la descurajarea, prevenirea și reprimarea actelor de piraterie și de jaf armat din largul coastei Somaliei. De asemenea, UE își asumă angajamentul ferm să acționeze împotriva fluxurilor financiare ilegale prin intermediul unei **inițiative specifice a Echipei Europa privind fluxurile financiare ilicite pentru Africa Subsahariană**.

Africa de Nord și Orientul Mijlociu reprezintă o sursă, o rută de tranzit și o destinație majoră a drogurilor ilicite, iar traficul ilicit de droguri este în creștere. Programele finanțate de UE, cum ar fi **EU4Monitoring Drugs**, au analizat apariția unor noi rute de trafic de droguri, extinderea piețelor online și disponibilitatea unui spectru mai larg de substanțe.

În plus, în **Asia Centrală**, UE a conceput două programe importante de securitate regională pentru a-și îndeplini strategia, ajutând partenerii din Asia Centrală să abordeze unele dintre riscurile asociate criminalității legate de droguri, inclusiv cele care provin din Afganistan. **Programul de acțiune în materie de droguri în Asia Centrală (CADAP)** contribuie la reducerea consumului de droguri și sprijină politicile în materie de droguri ale guvernelor din Asia Centrală și, mai precis, îmbunătățirea accesului la intervenții de calitate pentru reducerea cererii de droguri. **Programul de gestionare a frontierelor în Asia Centrală (BOMCA)** promovează dezvoltarea economică durabilă prin gestionarea integrată a frontierelor, punând accentul pe consolidarea capacităților și dezvoltarea instituțională, facilitarea comerțului, îmbunătățirea sistemelor de gestionare a frontierelor și eliminarea traficului ilicit în Asia Centrală.

²⁵ JOIN 2023/17 final.

²⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12000-2023-INIT/en/pdf>.

²⁷ Răspunsul Africii de Vest privind securitatea cibernetică și combaterea criminalității informatice (OCWAR-C), răspunsul Africii de Vest în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (OCWAR-M) și răspunsul Africii de Vest în materie de trafic de persoane (OCWAR-T).

Cooperarea UE cu Balcanii de Vest rămâne o prioritate. Participarea sporită a partenerilor noștri din Balcanii de Vest la operațiunile polițienești internaționale, cooperarea mai strânsă a acestora cu Europol prin detașarea de ofițeri de legătură la sediul Europol, implicarea acestora în EMPACT și participarea la echipele comune de anchetă au generat rezultate operaționale semnificative. Va continua furnizarea sprijinului financiar și tehnic al UE. Este esențial ca toți partenerii din Balcanii de Vest să instituie sisteme funcționale de alertă timpurie și observatoare naționale pentru droguri cu scopul de a-și îmbunătăți schimbul de date cu OEDT și pentru a încheia acorduri de lucru cu agenția UE.

În sfârșit, șase state membre (Belgia, Germania, Franța, Italia, Spania și Țările de Jos) au înființat o **coalitie împotriva formelor grave de criminalitate și a criminalității organizate**, la care participă Comisia, Europol și Eurojust. Coalitia a prezentat mai multe acțiuni operaționale importante de interes comun, care sunt, în linii mari, în concordanță cu strategiile UE și care implică agențiile, organele și cadrele UE, cum ar fi EMPACT. Acțiunile se axează, în special, pe identificarea nevoilor operaționale, pe consolidarea securității centrelor logistice și a securității maritime, pe anihilarea fluxurilor de bani proveniți din activități infracționale, pe capacitatea autorităților de aplicare a legii prin tehnologie și inovare și pe consolidarea cooperării internaționale. Comisia recunoaște eforturile depuse de coalitie și stabilește această foaie de parcurs pentru a aduce această activitate la un nivel superior și pentru a demonstra angajamentul UE de a-și intensifica eforturile.

3. ACȚIUNI PRIORITARE

Infractorii se adaptează rapid la noi oportunități de a obține profit. De asemenea, sunt foarte capabili să profite de interconectarea sporită a societăților și de progresele tehnologice. Împotriva acestui fenomen în continuă schimbare, este esențial ca eforturile Comisiei, ale Înalțului Reprezentant, ale Parlamentului European, ale Consiliului și ale agențiilor și organismelor UE să se reunească în jurul unui set de acțiuni prioritare. Pentru a fi puse în aplicare, măsurile trebuie să fie implementate printr-o cooperare eficientă în întreaga UE, prin colaborarea cu partenerii noștri internaționali strategici și printr-un angajament politic ferm din partea tuturor părților implicate.

Această foaie de parcurs se axează pe patru domenii prioritare pentru acțiuni sporite.

În primul rând, infractorii utilizează centre logistice din UE și din țări din afara UE pentru a-și desfășura activitățile ilegale și recurg la persoane vulnerabile pentru a desfășura activități infracționale. Prin urmare, UE trebuie să **consolideze reziliența centrelor logistice** astfel încât acestea să nu fie exploatate de infractori. Acest lucru trebuie realizat în strânsă cooperare, deoarece infractorii caută în mod constant cea mai slabă verigă.

În al doilea rând, rețelele infracționale sunt dinamice și utilizează din ce în ce mai mult furnizori specializați de servicii infracționale, implicând mai mulți actori în acest sens. Arestările individuale sunt foarte necesare, dar nu sunt suficiente: este esențial să se sporească capacitățile autorităților de aplicare a legii și ale autorităților judiciare **de a destructura rețelele infracționale, de a le perturba modelele de afaceri și de a le confisca profiturile**.

De asemenea, este necesar să se pună un accent puternic pe prevenire: pentru a preveni exploatarea persoanelor și a întreprinderilor de către rețelele infracționale, trebuie să abordăm cauzele profunde ale criminalității organizate și să luăm măsuri împotriva activităților infracționale ca soluție permanentă. Acest lucru necesită nu numai eforturi din partea autorităților de aplicare a legii, ci și din partea municipalităților și a comunităților locale.

În cele din urmă, criminalitatea organizată a fost dintotdeauna un fenomen global, dar evoluțiile tehnologice recente au permis și mai mult infractorilor să își desfășoare activitatea la nivel mondial și să își conducă activitățile ilicite din afara UE. **Prin urmare, cooperarea internațională** este esențială pentru a întrerupe rutele infracționale de aprovizionare și pentru a sprijini îmbunătățirea atât a cooperării în materie de aplicare a legii, cât și a cooperării judiciare.

3.1. Alianța portuară europeană: consolidarea rezilienței centrelor logistice

Centrele logistice sunt puncte de acces esențiale pentru a asigura prosperitatea economică a UE, transportul de mărfuri în întreaga UE și buna funcționare a pieței unice. Porturile contribuie la aproximativ 75 % din volumul comerțului exterior al UE și la 31 % din volumul comerțului intern al UE. În fiecare an, 400 de milioane de pasageri se îmbarcă și debarcă în porturile UE²⁸. Cu toate acestea, rolul strategic jucat de centrele logistice le face vulnerabile la **traficul de droguri** și la **exploatarea acestora de către rețelele infracționale de mare risc** și de către facilitatorii acestora, astfel cum se recunoaște în strategia și planul de acțiune ale UE în materie de droguri.

Astfel cum s-a subliniat în **raportul comun** elaborat de **Europol** și de **Comitetul director pentru securitate al porturilor Anvers, Hamburg/Bremerhaven și Rotterdam** privind rețelele infracționale în porturile UE²⁹, există numeroase oportunități de infiltrare a grupărilor de criminalitate organizată în aceste porturi și de utilizare a acestora pentru transporturi ilicite. Infractorii utilizează o gamă largă de metode pentru a transporta droguri prin intermediul containerelor de transport maritim. Printre aceste metode se numără trecerea la containere care sunt verificate mai rar, utilizarea codurilor de referință pentru containere furate (fraudă PIN), clonarea numerelor de înregistrare a containerelor și utilizarea echipelor de extracție care așteaptă momentele oportune pentru a recupera un transport. În mod esențial, reușita acestor metode comune se bazează pe **corupție**, întrucât rețelele infracționale utilizează persoane care au acces la porturi pentru a organiza transportul în UE de containere care conțin droguri și bunuri ilicite³⁰.

²⁸ Comisia Europeană, Direcția Generală Mobilitate și Transporturi, *Assessment of potential of maritime and inland ports and inland waterways and of related policy measures, including industrial policy measures – Final report* (Evaluarea potențialului porturilor maritime și interioare și al căilor navigabile interioare și a măsurilor de politică conexe, inclusiv a măsurilor de politică industrială – Raport final), Oficiul pentru Publicații, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2832/03796>.

²⁹ https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Joint-report_Criminal%20networks%20in%20EU%20ports_Public_version.pdf.

³⁰ Ibidem.

Rețelele infracționale își adaptează rapid rutele de aprovizionare la porturi mai puțin protejate sau mai mici. Prin urmare, consolidarea securității centrelor logistice necesită o **abordare comună la nivelul UE**, în cadrul căreia cei implicați să colaboreze în mod coordonat. Acțiunile eficace de protejare a porturilor încep cu o **evaluare clară a lacunelor și a slăbiciunilor actuale**. Prin urmare, Comisia a inițiat o **evaluare tematică Schengen privind traficul de droguri în porturi**. Aceasta va avea ca rezultat un raport de evaluare cu cele mai bune practici în 2023 și o propunere de recomandări ale Consiliului la începutul anului 2024.

În plus, combaterea traficului de droguri – inclusiv perturbarea în aval a traficului de droguri după sosirea în porturi – va face parte din **două studii pe care Comisia** le-a lansat în 2023 cu privire la **datele maritime** și la **nevoile în materie de asigurare a respectării legii în domeniul transportului feroviar și rutier**, ale căror rezultate vor fi așteptate în 2024.

Pentru a pune în aplicare aceste constatări și alte constatări și bune practici, Comisia propune consolidarea rezilienței porturilor prin intermediul unei **Alianțe portuare europene**. Acest lucru va necesita mobilizarea comunității vamale ca primă linie de apărare împotriva comerțului ilegal, o mai bună cooperare în materie de asigurare a respectării legii pentru a deconstrui rețelele infracționale din spatele traficului de droguri și instituirea unui parteneriat public-privat pentru a combina eforturile de combatere a traficului de droguri și de protejare a logisticii, a tehnologiei informației, a resurselor umane și a proceselor operaționale împotriva infiltrării grupărilor de criminalitate organizată.

Acțiunea 1: Mobilizarea comunității vamale împotriva traficului de droguri

Actori principali: Comisia, Oficiul European de Luptă Antifraudă, statele membre (în special autoritățile vamale)

Autoritățile vamale ale statelor membre reprezintă prima linie de apărare la frontierele externe ale UE pentru a proteja UE împotriva comerțului ilegal, pentru a asigura securitatea cetățenilor săi și pentru protejarea intereselor financiare ale acestora³¹. În acest context, în care **aproape 70 % din volumul total de droguri confiscate de către autoritățile vamale au loc în porturile UE**, este esențial să se consolideze colaborarea și cooperarea eficace între autoritățile vamale, care trebuie să acționeze ca o singură entitate, și alte părți interesate, în special autoritățile polițienești. Pentru a apăra frontierele UE, autoritățile vamale ar trebui să utilizeze în continuare în mod eficace politicile și instrumentele disponibile în materie de gestionare a riscurilor și de control.

Prin urmare, prin intermediul Alianței portuare europene și cu finanțare din cadrul programului „Vamă”³², Comisia va institui un **cadru care să faciliteze gestionarea eficace a riscurilor și**

³¹ Rezoluția Consiliului privind cooperarea vamală în domeniul asigurării respectării legii și contribuția sa la securitatea internă a UE.

³² Regulamentul (UE) 2021/444 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2021 de instituire a Programului „Vamă” pentru cooperare în domeniul vamal (JO L 87, 15.3.2021).

controalele vamale legate de contrabanda cu droguri ilicite și cu precursori de droguri, pentru a asigura cooperarea autorităților vamale împreună cu Comisia. Ca un prim pas, se va institui **un grup de proiect dedicat**, care va implica reprezentanți ai autorităților vamale ale statelor membre la nivel de conducere și de experți. Grupul de proiect va cartografia situația de pe teren, va acționa în direcția unei înțelegeri comune și a unei abordări coordonate, va identifica lacunele și slăbiciunile supravegherii vamale, va elabora o evaluare a amenințărilor și a riscurilor, va stabili criterii comune de direcționare și va face schimb de bune practici.

Acest lucru va pregăti terenul pentru controale vamale și mai coordonate și mai eficiente prin stabilirea unor **criterii comune de risc** și a unor **controale vamale prioritare** la nivelul UE. Comisia le va propune statelor membre să le pună în aplicare, combinând instrumente de gestionare a riscurilor la nivelul UE și la nivel național. Aceste controale prioritare vor îmbunătăți analiza în timp real, colaborarea și cooperarea dintre statele membre și vor oferi soluții care vizează punctele moarte din porturi și din lanțul de aprovizionare. Controalele vor testa, de asemenea, o abordare pentru schimbul structurat de informații (interoperabilitate sau un cadru de schimb de date sistematic) pentru a sprijini lupta împotriva traficului de droguri și de precursori.

În continuarea acestei acțiuni și începând cu jumătatea anului 2024, Comisia va înființa o **nouă echipă de experți** în cadrul programului „Vamă”. Această echipă va beneficia de un buget și de resurse specifice și se va baza pe metodologia și succesul uneia dintre cele mai productive și operaționale echipe de experți³³. Evoluția grupului de proiect către această nouă echipă de experți va asigura o mai mare flexibilitate a acțiunii vamale coordonate, atât din punct de vedere tematic, cât și din punct de vedere geografic. Aceasta se va baza pe o cooperare operațională îmbunătățită, nu numai în porturi, ci și la alte frontiere (terestre, aeriene). Acest lucru se datorează faptului că o abordare eficientă împotriva traficului de droguri necesită desfășurarea unei acțiuni coordonate la nivelul UE care să acopere toate modurile de transport. Această abordare ar contribui, de asemenea, la o cooperare operațională mai eficientă cu țările terțe și cu alte autorități de aplicare a legii.

În plus, **începând din 2024**, Comisia va utiliza **programul Instrumentului pentru echipamente de control vamal (CCEI)**³⁴ pentru a sprijini această prioritate a UE prin alocarea a **peste 200 de milioane EUR** pentru a finanța echipamente de ultimă generație care pot ajuta autoritățile vamale să scaneze containerele și alte mijloace de transport, sporind astfel eficacitatea gestionării riscurilor vamale și a controalelor legate de drogurile ilicite și precursorii de droguri. Acest lucru include sprijin pentru laboratoarele vamale care vor primi, de asemenea,

³³ CELBET (echipa de experți vamali la frontierele terestre estice și sud-estice) este o echipă de experți a statelor membre care reunește cele 11 state membre de la frontierele terestre estice și sud-estice (BG, FI, EE, EL, HR, HU, LT, LV, PL, SK, RO) și este finanțată în cadrul programului „Vamă”. Aceasta a fost deosebit de eficientă în furnizarea de soluții operaționale pe teren, are experiență dovedită în colaborarea cu alte autorități de aplicare a legii și, în cele din urmă, asigură efectuarea controalelor vamale într-un mod armonizat la frontiera terestră a UE.

³⁴ Regulamentul (UE) 2021/1077 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de sprijin financiar pentru echipamente de control vamal, ca o componentă a Fondului de management integrat al frontierelor (JO L 234, 2.7.2021).

echipamente pentru a analiza drogurile și pentru a aborda provocările tot mai mari reprezentate de pre-precursori.

Acțiunea 2: Consolidarea operațiunilor de asigurare a respectării legii în porturi

Actori principali: Statele membre, Comisia, Oficiul European de Luptă Antifraudă, Europol, Eurojust, EPPO

O abordare reușită a traficului de droguri nu se oprește la centrele logistice sau la orice altă parte a lanțului de aprovizionare cu droguri. Întrucât UE își sporește în mod colectiv eficacitatea în depistarea timpurie a drogurilor ilicite, este esențial să se **asigure că traficul de droguri este anchetat și urmărit penal în mod riguros pentru a demonstra că această infracțiune nu rămâne nepedepsită**. Acest lucru se poate realiza prin urmărirea autorilor infracțiunilor și a rețelilor din care fac parte. Coordonarea asigurării respectării legii este esențială pentru anchetarea rețelilor infracționale care coordonează traficul cu drogurile confiscate. În unele cazuri, de exemplu, autoritățile polițienești ar putea opta pentru monitorizarea containerelor în scopuri de supraveghere, în coordonare cu autoritățile vamale, în loc să confişte imediat conținutul. O altă posibilitate este lansarea unor anchete digitale pentru a depista posibilele abuzuri asupra sistemelor de control software utilizate în porturi. În plus, autoritățile de aplicare a legii ar putea ancheta acuzațiile de corupție, inclusiv acționând ca punct de contact pentru avertizori.

Comisia va sprijini în continuare **EMPACT** și operațiunile sale ca platformă pentru o abordare holistică a traficului de droguri. De asemenea, Comisia va promova în continuare cooperarea în cadrul EMPACT ca unul dintre principalii catalizatori în dezvoltarea Alianței portuare europene.

În cadrul EMPACT, există două priorități operaționale în care poliția și autoritățile vamale colaborează pentru a combate traficul de droguri precum: **canabis, cocaină și heroină (CCH), droguri sintetice și substanțe psihoactive noi (SYN-NPS)**. În acest caz, autoritățile de aplicare a legii continuă să ancheteze și să facă schimb de informații privind producția și depistarea drogurilor, rutele de trafic și metodele rețelilor de trafic de droguri, care pot fi operaționalizate pentru a viza criterii și profiluri de risc. Printre măsuri se numără un schimb mai structurat și mai sistematic de informații relevante privind riscurile, consolidarea tabloului de informații strategice și tactice privind utilizarea abuzivă a structurilor comerciale legale, depistarea și destructurarea laboratoarelor clandestine implicate în producția și în exportul de droguri sintetice și de substanțe psihoactive noi și punerea în aplicare a unor operațiuni transfrontaliere specifice care vizează traficul de cocaină, cannabis, heroină, droguri sintetice și substanțe psihoactive noi. Având în vedere caracterul global al traficului de droguri, Comisia coordonează, încurajează și sprijină participarea internațională în jurul acestor două priorități. În prezent, 18 țări din afara UE își desfășoară activitatea în cadrul priorității CCH și 13 în SYN-NPS. În perioada 2024-2025, Comisia va stimula cooperarea prin furnizarea de **sprijin suplimentar pentru integrarea în continuare a țărilor din afara UE** în aceste două priorități. Implicarea activă a autorităților vamale ale statelor membre și ale țărilor terțe va fi indispensabilă.

De asemenea, Comisia va continua să sprijine și să dezvolte cele două rețele de laboratoare (**Rețeaua europeană a laboratoarelor vamale și Rețeaua europeană a institutelor de științe criminalistice**). Aceste laboratoare ajută poliția și autoritățile vamale în anchetele și controalele lor și vor încuraja intensificarea cooperării dintre laboratoare și autoritățile de aplicare a legii. În plus, tehnologiile care decurg din proiectele UE Orizont 2020 înzestresc autoritățile de aplicare a legii cu noi capacități, permițând o depistare mai eficace a drogurilor ilicite și a precursorilor la frontiere³⁵.

ACȚIUNEA 3: Un parteneriat public-privat împotriva contrabandei cu droguri și a infiltrării grupărilor de criminalitate organizată

Actori principali: Comisia, statele membre, Europol, OEDT, părțile interesate din sectorul public și privat

Numeroși actori publici și privați, de la **autoritățile portuare până la companiile de transport maritim și alți furnizori de servicii**, joacă un rol esențial în protejarea **securității porturilor**. Aceștia sunt primul punct de contact în lupta împotriva contrabandei cu droguri și a infiltrării grupărilor de criminalitate organizată. Acest lucru se datorează faptului că utilizează procese, sisteme și echipamente care ar putea contribui la identificarea amenințărilor interne de-a lungul lanțurilor de aprovizionare maritime, de la localizarea originii transporturilor, prin nodurile de tranzit și de transbordare, până la destinația finală. Autoritățile portuare și companiile private de transport maritim trebuie să fie conștiente de rolul lor în lupta împotriva traficului de droguri și a infiltrării grupărilor de criminalitate organizată. Acestea ar trebui să dispună de instrumentele necesare pentru a urmări containerele și pentru a securiza zonele portuare cu camere de luat vederi, senzori și scanere. De asemenea, acestea ar trebui să dispună de mijloacele necesare pentru a-și examina și verifica în mod corespunzător angajații pentru a evita tentativele de corupție din partea rețelelor infracționale.

Însă nu pot face acest lucru singure. Pentru a evita traficul de droguri și infiltrarea grupărilor de criminalitate organizată, UE trebuie să își unească forțele. **Reunirea sectorului privat și a autorităților de aplicare a legii** poate contribui la identificarea și punerea în aplicare a unor soluții operaționale și concrete pentru a preveni infiltrarea rețelelor infracționale în porturile UE și exploatarea acestora pentru traficul de droguri. În acest context, Comisia pledează pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării depline și temeinice a legislației relevante a UE³⁶ (inclusiv verificarea de securitate sau verificarea antecedentelor personalului-cheie).

Pentru a consolida reziliența centrelor logistice, Comisia va reuni toți actorii publici și privați relevanți într-un **parteneriat public-privat**: statele membre, autoritățile locale, autoritățile de

³⁵Border detection of illicit drugs and precursors by highly accurate electrosensors (Depistarea la frontieră a drogurilor și a precursorilor de droguri ilicite prin electrosenzori de mare precizie) | BorderSens | Proiect | Fișa informativă | H2020 | CORDIS | Comisia Europeană (europa.eu)

³⁶ A se vedea Regulamentul (CE) nr. 725/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 privind consolidarea securității navelor și a instalațiilor portuare (JO L29/6) și Directiva 2005/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind consolidarea securității portuare (JO L310/28).

aplicare a legii, inclusiv autoritățile vamale, agențiile UE și operatorii privați din porturi. Luând în considerare expertiza și experiența sectorului public și privat, alianța va promova cele mai bune practici și diligența necesară. Aceasta va institui măsuri coordonate pentru a intensifica eforturile de combatere a traficului de droguri și de protejare a centrelor logistice de infiltrarea grupărilor de criminalitate organizată. Activitatea alianței va pune accentul pe schimbul de informații strategice și operaționale. Comisia va reflecta asupra celui mai eficace mod în care se poate realiza schimbul de informații între membrii alianței.

3.2. Destructurarea rețelelor infracționale de mare risc

Rețelele infracționale au evoluat rapid pentru a obține câștiguri financiare importante. Complexitatea și flexibilitatea tot mai mari ale peisajului infracțional fac ca anchetele privind criminalitatea organizată să fie deosebit de dificile, întrucât membrii unei rețele pot fi înlocuiți cu ușurință de alții atunci când sunt arestați. În plus, rețelele infracționale utilizează tehnici sofisticate pentru a-și ascunde activele astfel încât să nu poată fi depistate. Acestea utilizează serviciile unor brokeri de nivel înalt, care administrează sisteme subterane paralele, precum Hawala, care se află în afara sistemului financiar oficial³⁷.

Astfel cum se prevede în Strategia UE privind criminalitatea organizată, pentru a aduce o schimbare reală în lupta împotriva criminalității organizate, **rețelele infracționale trebuie destructurate ca atare**. Pentru a face acest lucru, este nevoie de o mai bună imagine de ansamblu a informațiilor, servicii specializate bine pregătite care dispun de instrumente adecvate, acțiuni eficace, specifice și coordonate ale autorităților de aplicare a legii și ale autorităților judiciare, precum și de un cadru juridic robust împotriva criminalității organizate, în temeiul căruia să se desfășoare activitățile.

Acțiunea 4: Cartografierea rețelelor infracționale care reprezintă cele mai mari amenințări la adresa societății

Actori principali: Comisia, statele membre, Europol, Eurojust, CEPOL

Pentru a avea cel mai mare impact, autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare ar trebui să acorde o atenție deosebită **rețelelor care prezintă cele mai mari amenințări la adresa societății noastre și a publicului**. Aceste rețele infracționale de mare risc utilizează corupția, se infiltrează în economia legală, comit acte de violență, inclusiv de intimidare, și gestionează sisteme financiare subterane paralele.

Pentru a viza aceste organizații criminale, este necesară o schimbare de paradigmă: **trecerea de la accentul pus pe infractori individuali și pe infracțiuni specifice la anchetarea și urmărirea penală a rețelelor în ansamblu**. Noua prioritate, **rețelele infracționale de mare risc din cadrul EMPACT**, a pus bazele acestei activități comune, care reunește autoritățile de

³⁷ [The Other Side of the Coin: An Analysis of Financial and Economic Crime | Europol \(europa.eu\)](#) (Cealaltă față a monedei: o analiză a criminalității financiare și economice).

aplicare a legii și autoritățile judiciare ale statelor membre ale UE și ale partenerilor internaționali (inclusiv 37 de țări din afara UE în 2023), cu sprijinul instituțiilor, al agențiilor și al organismelor UE.

În etapa următoare, Europol, cu sprijinul statelor membre, va efectua **un exercițiu de cartografiere la începutul anului 2024 pentru a identifica rețelele infracționale** care prezintă cele mai mari amenințări, indiferent dacă acestea își desfășoară activitatea în țări din UE sau din afara UE. Acest lucru va contribui, de asemenea, la identificarea principalilor membri sau a facilitatorilor rețelelor infracționale de mare risc. Cartografierea **va îmbunătăți considerabil tabloul de informații** privind criminalitatea, care va contribui la evaluările specifice ale amenințărilor și la prioritizarea anchetelor. Cartografierea ar trebui **actualizată periodic**, astfel încât autoritățile să fie informate cu privire la schimbările intervenite în activitățile și metodele rețelelor. În plus, Comisia, statele membre și Europol ar trebui să lucreze în cadrul EMPACT pentru a elabora **indicatori și evaluări comune** care să permită comparabilitatea datelor până în 2025. În plus, Comisia va analiza posibilitățile ca UE să creeze sinergii cu analiza informațiilor în materie penală efectuată de Interpol.

Acțiunea 5: O rețea de procurori și judecători specializați pentru destructurarea rețelelor infracționale

Actori principali: Eurojust, Europol, statele membre.

Rețelele infracționale și activitățile lor ilicite **acoperă adesea jurisdicții diferite**, dar acest lucru nu este întotdeauna cunoscut la începutul anchetelor într-un stat membru. Chiar dacă anchetatorii cunosc aria geografică a rețelei infracționale, aceștia se confruntă cu **obstacole de natură practică**. Printre aceste obstacole se numără dificultățile legate de identificarea omologilor lor din alte state membre sau cunoașterea insuficientă a normelor specifice din alte state membre, de exemplu cu privire la condițiile de aplicare a măsurilor de anchetă.

Pentru destructurarea rețelelor infracționale și a modelelor lor de afaceri din întreaga UE, autoritățile trebuie **să consolideze încrederea și legăturile** pentru a face schimb de informații din timp și pentru a lansa anchete paralele în acele state membre în care sunt identificate legături. Pe parcursul procedurilor, este esențial un dialog periodic între autoritățile judiciare implicate, pentru a asigura alinierea strategiilor de anchetă și pentru a accelera colectarea probelor la nivel transfrontalier.

Pentru a consolida schimbul de informații și cooperarea dintre autoritățile judiciare cu privire la **anchetele transfrontaliere complexe** în domeniul criminalității organizate, **ar trebui creată, cu sprijinul Eurojust, o rețea de procurori și judecători specializați din statele membre**. Rețeaua va fi un centru de expertiză specializată care va sprijini autoritățile judiciare și va facilita schimbul de expertiză, de bune practici și de alte cunoștințe privind anchetarea și urmărirea penală a criminalității organizate. Aceasta va încuraja dialogul între diferitele autorități naționale implicate, va oferi un forum pentru discutarea problemelor juridice și practice și va promova utilizarea Eurojust în cazurile transfrontaliere de criminalitate organizată.

Acțiunea 6: Facilitarea investigațiilor financiare

Actori principali: Comisia, statele membre, Europol, Eurojust, CEPOL

Întrucât prioritatea criminalității organizate este obținerea de profit, **abordarea de tip „urmărirea banilor”** este cea mai eficace modalitate de a-i priva pe infractori de câștigurile lor ilicite importante. În Concluziile Consiliului privind consolidarea investigațiilor financiare în vederea combaterii formelor grave de criminalitate și a criminalității organizate³⁸, statele membre s-au angajat să îmbunătățească **investigațiile financiare** ca parte esențială a luptei împotriva criminalității organizate. Viitoarea adoptare de către Parlamentul European și Consiliu a propunerii Comisiei privind **confiscarea și recuperarea activelor** va stimula investigațiile financiare sistematice. Aceste investigații vor fi facilitate de acordul recent privind **interconectarea registrelor de conturi bancare**, precum și de **normele consolidate privind combaterea spălării banilor**. După adoptarea pachetului legislativ privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, viitoarea Autoritate pentru Combaterea Spălării Banilor (AMLA) va oferi sprijin operațional unităților de informații financiare în efectuarea analizelor comune. Acest lucru va contribui la o depistare și o analiză mai eficace a cazurilor transfrontaliere.

În completarea normelor de combatere a spălării banilor, unele state membre au instituit **parteneriate public-privat** care permit **schimbul de informații operaționale între autorități, bănci și instituții financiare și de credit**. Aceste parteneriate ajută organismele private, care se află în avangarda identificării fluxurilor financiare ilicite între miliarde de tranzacții zilnice, să depisteze activitățile dificil de găsit. Pentru a facilita dezvoltarea acestui tip de cooperare între statele membre, parteneriatul public-privat în domeniul informațiilor financiare al Europol va elabora, în limitele mandatului Europol, un **plan** de sinteză a cadrelor juridice și a măsurilor practice luate în statele membre și în țările terțe **pentru a institui parteneriate împotriva spălării banilor** până la jumătatea anului 2024. Acest plan ar trebui să țină seama de cele mai bune practici și de considerațiile juridice prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei pe această temă³⁹ și de rezultatul negocierilor referitoare la pachetul privind combaterea spălării banilor. În special, acesta ar trebui să pornească de la măsurile luate deja de statele membre pentru a se asigura că schimbul de date cu caracter personal se limitează la ceea ce este necesar și proporțional cu scopul prevenirii, al depistării și al investigării infracțiunilor de spălare a banilor, precum și de la garanțiile prevăzute pentru protecția datelor cu caracter personal.

Autoritățile de aplicare a legii ar trebui să utilizeze mai sistematic **investigațiile financiare paralele** atunci când anchetează criminalitatea organizată. Cu toate acestea, efectuarea unor investigații financiare complexe necesită expertiză, capacități și instrumente tehnologice specializate. **Centrul de combatere a criminalității financiare și economice din cadrul**

³⁸ ST 8927/20, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8927-2020-INIT/ro/pdf>.

³⁹ Document de lucru al serviciilor Comisiei privind utilizarea parteneriatelor public-privat în cadrul prevenirii și al combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, Bruxelles, 27.10.2022 (SWD/2022/ 347 final).

Europol, care a sprijinit în 2022 peste 400 de investigații financiare⁴⁰, și Eurojust, care oferă autorităților competente orientări și bune practici privind recuperarea activelor ilicite, sunt esențiale pentru sprijinirea statelor membre. În special, centrul poate oferi un sprijin valoros activităților comune de investigare a activităților bancare subterane. În plus, **capacitățile de formare ale CEPOL** pot ajuta statele membre să își sporească competențele și expertiza de asigurare a respectării legii în investigațiile financiare.

Crearea profilului financiar al unei rețele infracționale necesită reunirea și analizarea diferitelor surse de informații, inclusiv a informațiilor privind cryptoactivele, care sunt adesea utilizate de grupurile de trafic de droguri pentru ca operațiunile lor financiare să nu poată fi identificate. Acesta necesită, de asemenea, armonizarea diferitelor formate ale datelor colectate, identificarea entităților din seturile de date nestructurate și corelarea încrucișată a unui număr mare de subiecți. Unele state membre, cum ar fi Letonia, Slovenia și Spania, și-au dezvoltat sau își dezvoltă propriile **instrumente pentru analiza tranzacțiilor financiare** în acest sens. **Instrumentul ma³tch din FIU.net**, găzduit și gestionat de Comisie începând din 2021, permite unităților de informații financiare să compare informațiile (de exemplu, în ceea ce privește tranzacțiile) într-un mod pseudonimizat și le permite să stabilească în timp real dacă un subiect este deja cunoscut de o altă unitate. În acest caz, se poate face schimb de informații și cazurile pot fi construite în comun. Unitățile de informații financiare sunt puternic încurajate să utilizeze pe deplin funcționalitatea maximă a instrumentului ma³tch din FIU.net.

În plus, în cadrul **programului Orizont Europa**, Comisia va publica, în iunie 2024, o cerere de propuneri pentru cercetare și inovare privind securitatea, care va oferi oportunități suplimentare de finanțare pentru dezvoltarea și adoptarea de instrumente specifice pentru efectuarea de investigații financiare eficiente⁴¹.

Acțiunea 7: Facilitarea anchetelor digitale

Actori principali: Comisia, statele membre, Europol, Eurojust, CEPOL

Pe măsură ce activitățile noastre de zi cu zi se mută mai mult ca oricând în mediul online, același lucru se întâmplă și în cazul activităților ilegale. Anchetatorii se confruntă cu realitatea că infractorii au exploatat rapid posibilitățile oferite de mediul online și continuă să utilizeze din ce în ce mai multe tehnologii avansate pentru a-și atinge obiectivele. Prin urmare, Comisia încearcă să exploreze mai multe direcții de acțiune pentru a răspunde acestor evoluții. **Grupul la nivel înalt privind accesul la date pentru o asigurare eficientă a respectării legii** a fost lansat de Comisie în iunie 2023⁴². Grupul la nivel înalt reunește autorități de aplicare a legii și autorități judiciare, experți în domeniul protecției datelor, al confidențialității și al securității cibernetice, sectorul privat, organizații neguvernamentale și mediul academic. Grupul analizează provocările

⁴⁰ <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-financial-and-economic-crime-centre-efecc>.

⁴¹ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/horizon-cl3-2024-fct-01-08>.

⁴² COM/2023/3647 final.

cu care se confruntă practicienii din domeniul asigurării respectării legii în activitatea lor zilnică și posibilele soluții pentru depășirea acestora, cu scopul de a asigura accesul adecvat la date, de a combate criminalitatea și de a consolida securitatea publică în era digitală. Grupul **va publica un raport în 2024** cu recomandări tehnice, operaționale sau juridice.

Comisia contribuie, de asemenea, la creșterea **capacității autorităților statelor membre de a efectua anchete digitale** prin sprijinirea Grupului european de formare și educație în domeniul criminalității informatice⁴³ în dezvoltarea resurselor de formare. Acest grup a format cel puțin 1 000 de ofițeri de poliție în ultimii trei ani. În plus, Comisia finanțează Asociația europeană de dezvoltare a tehnologiei de combatere a criminalității informatice⁴⁴ pentru a dezvolta instrumente digitale care să sprijine anchetele, fiind apoi puse gratuit la dispoziția autorităților de aplicare a legii din UE și a Europol. Eurojust sprijină lupta împotriva criminalității informatice prin intermediul Rețelei judiciare europene de combatere a criminalității informatice, punând la dispoziție sprijin strategic și bune practici.

Traficul de droguri în sine are loc, de asemenea, online, atât pe piețele criptate (darknet), cât și pe rețelele de tip „clearnet”, inclusiv prin intermediul platformelor de comunicare socială. Există provocări semnificative în ceea ce privește combaterea acestui tip de trafic. Comisia va depune eforturi pentru a aborda problema traficului online de droguri, inclusiv prin colaborarea cu sectorul privat prin intermediul **Forumului UE pentru internet**. În 2024, Forumul va prezenta un **pachet de cunoștințe** menit să sprijine întreprinderile din domeniul platformelor de comunicare socială în vederea unei mai bune moderări a conținutului privind drogurile pe platformele lor. În plus, în 2024, Comisia va dezvolta un **instrument informatic** pentru a ajuta autoritățile de aplicare a legii să **monitorizeze darknetul** în vederea combaterii traficului de droguri⁴⁵. În cele din urmă, începând din noiembrie 2023, în cadrul programului Orizont Europa, Comisia va finanța un proiect de cercetare în domeniul securității care utilizează inteligența artificială în combaterea producției și a traficului ilicit de droguri.

Acțiunea 8: Deblocarea potențialului semnalărilor din Sistemul de informații Schengen

Actori principali: Comisia, statele membre, Europol

Schimbul transfrontalier de informații operaționale este esențial pentru depistarea și arestarea infractorilor. Printr-un nou cadru juridic care a intrat în vigoare în martie 2023⁴⁶, caracteristicile Sistemului de informații Schengen (SIS) contribuie la împiedicarea deplasării infractorilor și a

⁴³ <https://www.ecteg.eu/>.

⁴⁴ <https://www.eactda.eu/>.

⁴⁵ Punerea în aplicare a acțiunii pregătitoare privind monitorizarea darknet coordonată la nivelul UE pentru combaterea activităților infracționale propusă de Parlamentul European, cu implicarea OEDT și a Europol, în conformitate cu strategia și planul de acțiune ale UE în materie de droguri.

⁴⁶ Regulamentul (UE) 2018/1862 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul cooperării polițienești și al cooperării judiciare în materie penală, de modificare și de abrogare a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1986/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și a Deciziei 2010/261/UE a Comisiei (JO L 312, 7.12.2018, p. 56).

teroriștilor în interiorul UE sau la împiedicarea acestora să intre în UE fără a fi depistați. SIS modernizat include categorii noi de semnalări și date biometrice (cum ar fi amprente palmare, urmele papilare digitale și înregistrările ADN) pentru a identifica în mod corect persoanele care călătoresc sub o identitate falsă și informații despre autoturisme sau alte obiecte pe care le utilizează. Noile semnalări privind persoane și obiecte în vederea efectuării de controale discrete, de controale prin interviu sau de controale specifice permit autorităților să colecteze informații specifice privind persoanele suspectate de criminalitate gravă sau organizată sau de terorism.

În plus, mandatul recent consolidat al Europol permite agenției să sprijine statele membre în prelucrarea datelor transmise de țări din afara UE sau de organizații internaționale. De asemenea, Europol poate propune ca statele membre să introducă semnalări privind existența unor informații în SIS⁴⁷.

Prin urmare, statele membre sunt puternic încurajate să utilizeze pe deplin instrumentele disponibile în SIS pentru a combate formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată. În special, este esențial ca statele membre să emită semnalări privind membrii sau facilitatorii rețelelor infracționale de mare risc în sistem și să raporteze rezultatele pozitive către Europol. În martie 2023, Comisia a lansat un **studiu pentru a explora, a evalua și a propune diverse opțiuni** pentru a inova schimbul de informații suplimentare privind semnalările SIS de către birourile naționale (birourile SIRENE), pentru a permite o utilizare mai bună a acestor informații. În 2026, Comisia va efectua o evaluare globală a SIS central, a schimbului de informații suplimentare între autoritățile naționale, inclusiv o evaluare a sistemului automatizat de identificare a amprentelor digitale, precum și a campaniilor de informare privind SIS.

Acțiunea 9: Către un cadru juridic mai solid împotriva criminalității organizate

Actori principali: Comisia, Parlamentul European, Consiliul, Înaltul Reprezentant

Un cadru juridic eficace al UE este esențial pentru a oferi autorităților de aplicare a legii și autorităților judiciare instrumentele necesare pentru combaterea criminalității organizate. Un studiu publicat în februarie 2023, care evaluează eficacitatea Deciziei-cadru din 2008 privind criminalitatea organizată⁴⁸, a evidențiat **divergențe mari între statele membre în ceea ce privește infracțiunile, sancțiunile și instrumentele de anchetă** legate de participarea la o organizație criminală. Aceste diferențe creează obstacole în cooperarea transfrontalieră și pot descuraja autoritățile să ancheteze rețelele infracționale și membrii acestora.

Pentru a remedia deficiențele identificate, Comisia va colabora cu statele membre, cu Parlamentul European, cu agențiile și organisme UE și cu alte părți interesate pentru a

⁴⁷ Regulamentul (UE) 2022/991 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) 2016/794 în ceea ce privește cooperarea Europol cu părțile private, prelucrarea datelor cu caracter personal de către Europol în sprijinul anchetelor penale și rolul Europol în materie de cercetare și inovare (JO L 169, 27.6.2022, p. 1).

⁴⁸ Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate (JO L 300, 11.11.2008).

consolida **cadrul juridic împotriva criminalității organizate** și punerea sa în aplicare. O evaluare a cadrului juridic existent va trebui, de asemenea, să analizeze **definițiile juridice armonizate** ale criminalității organizate și să le adapteze la realitatea rețelor infracționale și la principalii membri ai acestora, pentru a asigura aplicarea unor **sanțiuni disuasive** pentru participarea la o organizație criminală sau pentru conducerea unei organizații criminale. Pentru ca autoritățile competente să depisteze și să ancheteze mai bine activitățile de criminalitate organizată, revizuirea ar trebui să exploreze măsuri care să asigure că autoritățile dispun de **tehnici speciale de anchetă** adecvate. Ar trebui să aibă loc un proces de reflecție cu privire la necesitatea unor măsuri suplimentare, cum ar fi **strategii naționale privind criminalitatea organizată**, precum și a unor **unități specializate** cu expertiză din mai multe discipline pentru a aborda anchetele complexe. În plus, revizuirea ar trebui să analizeze dacă ar fi necesare măsuri la nivelul UE pentru a facilita colaborarea **martorilor-complici („crown witnesses”)**.

În special în ceea ce privește traficul de droguri, **Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului de stabilire a dispozițiilor minime privind elementele constitutive ale infracțiunilor și sancțiunile aplicabile în domeniul traficului ilicit de droguri**⁴⁹ va fi evaluată în 2024. Normele, în special cele privind sancțiunile penale, ar putea fi modificate, modernizate și consolidate.

Ar trebui să aibă loc reflecții suplimentare la nivelul UE cu privire la relevanța altor măsuri care limitează capacitatea membrilor rețelor infracționale de a avea acces la piața internă a UE. Anumite măsuri, care au fost aplicate de țări terțe, ar putea fi o completare valoroasă a eforturilor de asigurare a respectării legii, împiedicând infractorii să beneficieze de fondurile care le permit să se infiltreze în economie și limitându-le capacitatea de a acționa la nivel transfrontalier, în special atunci când suspectul se află în afara UE.

3.3.Prevenire

Comisia consideră că **prevenirea criminalității face parte integrantă dintr-un răspuns pe termen lung la combaterea criminalității organizate**. Politica UE de prevenire a criminalității se axează pe crearea de bariere tehnice sau administrative care împiedică persoanele să comită o infracțiune. În plus, aceasta promovează schimburile de experiență și de bune practici pentru a atenua factorii care încurajează criminalitatea și recidiva, inclusiv eforturile de a împiedica persoanele să ajungă în situații vulnerabile care pot conduce la comportamente infracționale. Prevenirea face parte integrantă din politica de securitate a UE, acoperind drogurile⁵⁰, corupția⁵¹, criminalitatea informatică⁵² și multe alte domenii.

⁴⁹ Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului din 25 octombrie 2004 de stabilire a dispozițiilor minime privind elementele constitutive ale infracțiunilor și sancțiunile aplicabile în domeniul traficului ilicit de droguri (JO L 335, 11.11.2004, p. 8).

⁵⁰ COM/2020/606 final.

⁵¹ COM/2023/ 234 final.

⁵² https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/cybercrime_en.

O abordare multidisciplinară și interinstituțională a prevenirii criminalității ar trebui să includă o cooperare strânsă cu autoritățile locale și cu societatea civilă. Acest lucru poate contribui la reducerea probabilității activităților infracționale prin crearea de bariere, prin sensibilizarea victimelor potențiale și prin sprijinirea persoanelor și a comunităților vulnerabile pentru a reduce riscul comiterii de infracțiuni. Comisia sprijină statele membre, precum și responsabilii de elaborarea politicilor și practicienii de la nivel local în **promovarea unor politici și instrumente bazate pe dovezi pentru prevenirea criminalității**. De asemenea, Comisia subliniază necesitatea ca responsabilii de elaborarea politicilor și practicienii de la nivelul UE, de la nivel național și local să **stabilească legături și să facă schimb de informații** prin canale de diseminare și comunicare clar desemnate și bine stabilite.

Acțiunea 10: Prevenirea activităților de criminalitate organizată prin măsuri administrative

Actori principali: Comisia, statele membre, Europol, Rețeaua europeană pentru abordarea administrativă

Peste 80 % din rețelele infracționale active în prezent în UE utilizează structuri comerciale legale pentru activitățile lor infracționale⁵³. De exemplu, acestea înființează întreprinderi mici pentru a-și spăla câștigurile ilicite sau pentru a concura în cadrul licitațiilor publice, fraudând instituțiile publice. Prin urmare, este esențial ca **autoritățile administrative să aibă cunoștință** de rolul major pe care îl pot juca în combaterea criminalității organizate. În plus, **trebuie instituite proceduri adecvate** la nivel național și local pentru a închide o întreprindere, pentru a efectua verificări ale antecedentelor înainte de acordarea autorizațiilor, a licitațiilor și a subvențiilor și trebuie instituite alte bariere, cum ar fi inspecțiile (de exemplu, inspecțiile sanitare sau de muncă) care împiedică infractorii să comită o infracțiune.

Mai multe state membre dispun de cadre bine dezvoltate, în care autoritățile locale sunt **împuternicite să utilizeze instrumente administrative pentru a preveni infiltrarea grupărilor de criminalitate organizată** în întreprinderile legale și infrastructura administrativă. Cu toate acestea, în alte state membre, **abordarea administrativă** este încă insuficient dezvoltată. În plus, diferențele dintre cadrele și practicile naționale complică colaborarea transfrontalieră, astfel încât infractorii pur și simplu trec frontiera pentru a înființa noi întreprinderi frauduloase în cazul în care activitatea lor anterioară este închisă de autorități.

Prin urmare, schimbul de bune practici și orientări între toate statele membre ar trebui consolidat în continuare pentru a ajuta statele membre să instituie cadre naționale pentru aplicarea abordării administrative. În 2024, Comisia va **elabora orientări practice** privind utilizarea instrumentelor administrative și schimbul de informații în lupta împotriva infiltrării grupărilor de criminalitate organizată. Această activitate va integra experiența Centrului regional de informare și expertiză al UE⁵⁴ (un proiect finanțat de UE care sprijină abordarea administrativă transfrontalieră dintre

⁵³ <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>.

⁵⁴ EURIEC.

Belgia, Germania și Țările de Jos), a Rețelei europene pentru abordarea administrativă⁵⁵ și a EMPACT.

Abordarea administrativă este unul dintre cele nouă obiective strategice orizontale comune ale EMPACT. Comisia încurajează ferm statele membre și Europol să pună în aplicare măsuri operaționale specifice în 2024 și 2025 care să contribuie la acest obiectiv.

Acțiunea 11: Combaterea proliferării pre-precursorilor

Actori principali: Comisia, Parlamentul European, Consiliul, OEDT

Infractorii utilizează și deturnează substanțele chimice necesare pentru fabricarea de produse de uz cotidian pentru fabricarea de droguri ilegale. UE a instituit deja norme pentru a limita și a controla accesul la acești precursori de droguri⁵⁶. Cu toate acestea, infractorii pot eluda cu ușurință controalele existente pentru aceste substanțe prin crearea de noi pre-precursori: rude apropiate din punct de vedere chimic ale precursorilor de droguri tradiționali. Aceștia sunt concepuți pentru a eluda controalele vamale și nu au nicio utilizare legitimă cunoscută.

Cadrul legislativ existent al UE privind precursorii de droguri⁵⁷ urmează o abordare de „clasificare a substanțelor una câte una”, care necesită mult timp și face dificilă adaptarea la viteza de inovare a criminalității organizate. De fiecare dată când o substanță nouă este identificată drept precursor de droguri și este clasificată ulterior pentru control și monitorizare, grupurile infracționale organizate răspund prin modificarea ușoară a structurii moleculare a acesteia și prin crearea unui pre-precursor nou. Acest lucru poate fi realizat mult mai rapid decât timpul necesar pentru a clasifica (controla) o substanță.

Prin urmare, începând din 2024, Comisia intenționează să stabilească modalități inovatoare de **accelerare și extindere a abordării existente privind clasificarea precursorilor de droguri**. Gama de substanțe clasificate va fi extinsă la derivații clar identificați și la substanțele chimice conexe care pot fi convertite sau utilizate cu ușurință ca înlocuitori în timpul producției ilicite. Cu privire la calendarul clasificării. În plus, Comisia va depune toate eforturile pentru a accelera procedura de adoptare a viitoarelor acte delegate care clasifică substanțe suplimentare, lucrând în strânsă colaborare cu Parlamentul European și cu Consiliul. Comisia va propune punerea în aplicare a acestei noi abordări în cea mai mare măsură posibilă în cadrul juridic existent al UE atunci când va clasifica substanțe suplimentare.

⁵⁵ [Pagina principală - Rețeaua europeană pentru abordarea administrativă.](#)

⁵⁶ Regulamentul (CE) nr. 111/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 de stabilire a normelor de monitorizare a comerțului cu precursori de droguri între Uniune și țările terțe (JO L 22, 26.1.2005, p. 1) și Regulamentul (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor (JO L 47, 18.2.2004).

⁵⁷ Regulamentul (CE) nr. 111/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 de stabilire a normelor de monitorizare a comerțului cu precursori de droguri între Uniune și țările terțe (JO L 22, 26.1.2005, p. 1) și Regulamentul (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor (JO L 47, 18.2.2004).

Într-o etapă ulterioară, în urma unei examinări aprofundate a problemelor în cauză și a posibilelor soluții și pe baza rezultatelor evaluării regulamentelor UE privind precursorii de droguri⁵⁸, Comisia poate **revizui aceste regulamente**⁵⁹ și în vederea abordării problemelor identificate privind pre-precursorii. Comisia sprijină eforturile internaționale și va continua să facă acest lucru în viitor. UE a urmărit consolidarea cooperării multilaterale și a sensibilizării cu privire la provocările pe care le prezintă substanțele neclasificate, în special pre-precursorii. De asemenea, UE monitorizează îndeaproape și contribuie la activitatea Comisiei Națiunilor Unite privind stupefiantele, care revizuieste și analizează periodic situația drogurilor la nivel mondial. UE va continua să colaboreze îndeaproape cu **Consiliul internațional de control al stupefiantelor** și cu țările care împărtășesc aceeași viziune și care întreprind acțiuni concrete împotriva acestui fenomen. Este esențial să se sporească capacitatea de reacție, deoarece, în prezent, infractorii au la dispoziție suficient timp pentru a afla cum să eludeze controalele.

Acțiunea 12: Împiedicarea rețelelor infracționale să recruteze copii și tineri

Actori principali: Comisia, statele membre (inclusiv autoritățile locale), OEDT, Rețeaua europeană de prevenire a criminalității, organizațiile societății civile

Rețelele infracționale, inclusiv traficanții de droguri, exploatează persoanele vulnerabile și apelează la tineri sau chiar la copii pentru a desfășura activități infracționale. Aceste activități includ spargeri, furturi din magazine, golirea containerelor umplute cu droguri, plasarea de explozivi, comiterea de fraude online sau „creditarea” conturilor bancare. Căutând să obțină bani cu ușurință, tinerii sunt tentați să abandoneze școala sau să renunțe la un loc de muncă. Pentru a proteja tinerii și a anihila activitatea infracțională, **este esențial să se investească în politici și instrumente eficace de prevenire a criminalității.**

Prevenirea criminalității implică **comunitățile locale, familiile, școlile, sectorul asistenței sociale, societatea civilă, autoritățile de aplicare a legii, sistemul judiciar, autoritățile penitenciare și sectorul privat.** Utilizarea eficace a resurselor UE și naționale pentru îmbunătățirea coeziunii sociale, combaterea șomajului și asigurarea faptului că tinerii nu își abandonează studiile este foarte relevantă în acest context. Prin intermediul Fondului social european+, Comisia va ajuta în continuare tinerii vulnerabili să își valorifice potențialul prin sprijinirea inițiativelor locale de combatere a sărăciei, a excluziunii sociale și a șomajului în rândul tinerilor, în conformitate cu punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale⁶⁰.

Pe baza experienței Rețelei europene de prevenire a criminalității, a Rețelei pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare și a EMPACT, Comisia va consolida schimbul de cunoștințe

⁵⁸ COM/2020/768 final.

⁵⁹ Regulamentul (CE) nr. 111/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 de stabilire a normelor de monitorizare a comerțului cu precursori de droguri între Uniune și țările terțe (JO L 22, 26.1.2005, p. 1) și Regulamentul (CE) nr. 273/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 privind precursorii drogurilor (JO L 47, 18.2.2004).

⁶⁰ COM/2017/250 final.

și de bune practici privind prevenirea criminalității. Împreună cu statele membre, cu Rețeaua UE de prevenire a criminalității și cu alte părți interesate, Comisia va reuni practicienii din domeniul prevenirii criminalității și responsabili de elaborarea politicilor în vederea unei **conferințe la nivel înalt privind prevenirea criminalității în 2024** și va prezenta o colecție de **bune practici privind prevenirea recrutării în criminalitatea organizată**.

Acțiunea 13: Îmbunătățirea siguranței și a sănătății publice în domeniile afectate de consumul și vânzarea drogurilor și de infracțiunile legate de droguri.

Actori principali: Comisia, statele membre, OEDT

În mai multe țări din UE s-au dezvoltat centre infracționale legate de droguri. Unele locuri, cum ar fi cartierele urbane, stațiile de tren și de metrou și terenurile virane din zonele urbane, sunt afectate în mod deosebit de **vânzarea de droguri, consumul de droguri și infracțiunile legate de droguri**. Această situație este determinată de mai mulți **factori**, inclusiv de sărăcie și de excluziunea socială. Acest lucru duce la insecuritate pentru comunitățile locale, iar persoanele care consumă droguri în aceste zone continuă să sufere din cauza problemelor de sănătate, a stigmatizării și a efectelor nocive asupra vieții sociale. Provocările generate de această concentrare a activităților ilicite nu pot fi soluționate doar de autoritățile locale și necesită soluții durabile.

Din cauza diferențelor semnificative dintre situațiile locale, regionale și naționale, trebuie identificate soluții specifice care să combine un răspuns din partea autorităților de aplicare a legii cu măsuri sociale și sanitare. Este esențial să se creeze un spațiu pentru schimbul de bune practici și de abordări bazate pe dovezi între părțile implicate. Comisia va organiza, cu sprijinul OEDT, o **conferință la nivel înalt în 2024**, care va reuni autoritățile de aplicare a legii, profesioniștii din domeniul sănătății și social și autoritățile locale, inclusiv serviciile de sănătate, pentru a elabora cele mai bune practici. În cadrul EMPACT, se vor desfășura acțiuni comune și cursuri de formare pe baza programei europene de prevenire elaborate de OEDT⁶¹.

3.4.Cooperarea internațională

Proliferarea la nivel mondial a rețelelor infracționale și interconectarea acestora au determinat **UE să caute urgent soluții cuprinzătoare dincolo de frontierele sale**. În lupta împotriva traficului de droguri, se acordă prioritate cooperării cu țările și regiunile în care se află principalele rute de aprovizionare cu droguri și care sunt afectate în mod deosebit de efectele negative ale traficului de droguri. Este, de asemenea, esențială cooperarea cu parteneri-cheie care pot contribui la furnizarea de soluții. Acțiunea externă și parteneriatele UE sunt cuprinzătoare, axându-se atât pe prevenire, cât și pe lupta împotriva criminalității organizate.

⁶¹ https://www.emcdda.europa.eu/publications/manuals/european-prevention-curriculum_en.

UE ar trebui să îmbunătățească în continuare cooperarea în materie de aplicare a legii și cooperarea judiciară cu țările ale căror cadre juridice naționale sunt utilizate în mod abuziv de infractori pentru a se ascunde sau pentru a-și ascunde activele. În plus, sub egida **Strategiei „Global Gateway”**⁶², UE va continua să investească în nevoile de infrastructură ale partenerilor, în special în eliminarea vulnerabilităților din centrele logistice prin inițiative specifice ale Echipei Europa care sprijină, de asemenea, consolidarea securității și a tehnologiei.

În ceea ce privește **protecția porturilor** împotriva infiltrării grupărilor de criminalitate organizată, în colaborarea sa cu țările din afara UE, Comisia subliniază că este important ca acestea să adere pe deplin la Convenția internațională pentru ocrotirea vieții omenești pe mare (SOLAS) (în special măsurile speciale de îmbunătățire a securității maritime) și la Codul internațional pentru nave și instalații portuare (ISPS)⁶³.

Acțiunea 14: Consolidarea sprijinului acordat acțiunilor operaționale de combatere a traficului de droguri în Africa de Vest

Principalii actori ai UE: Comisia, statele membre, MAOC-N, Europol.

Golful Guineei a devenit una dintre **principalele rute de trafic de droguri** din America de Sud. Drogurile ajung în Europa prin Golful Guineei prin intermediul navelor de pescuit, al ambarcațiunilor de agrement, al ambarcațiunilor cu vele și al altor tipuri de nave care părăsesc America de Sud. Aceste nave își încarcă încărcătura ilicită în largul coastelor și navighează spre Golful Guineei pentru a livra drogurile către alte nave. Aceste nave aduc apoi încărcătura la țărm, iar de acolo drogurile sunt introduse ilegal prin Deșertul Sahara în Europa.

În conformitate cu Strategia UE în materie de securitate maritimă pentru amenințări maritime aflate în continuă evoluție și cu planul de acțiune al acesteia⁶⁴, precum și cu Strategia UE privind Golful Guineei⁶⁵, Comisia va depune eforturi, împreună cu statele membre ale UE, pentru a aborda această rută de aprovizionare cu droguri într-un mod coordonat. Acest lucru se va realiza prin schimbul de informații, prin consolidarea prezenței maritime naționale în zonă, prin facilitarea operațiunilor comune cu sprijinul Centrului de Analiză și Operațiuni Maritime – Stupefiante (MAOC-N) și prin **sprijinirea în continuare a dezvoltării capacității țărilor din Africa de Vest de a combate traficul de droguri**, de exemplu prin intermediul Programului global privind fluxurile ilicite (GIFP).

Viitorul program de securitate maritimă **„Consolidarea securității maritime în Africa” (Mări sigure pentru Africa)** vizează consolidarea capacităților agențiilor de aplicare a legii de a

⁶² JOIN/2021/30 final.

⁶³ [SOLAS XI-2 și Codul ISPS \(imo.org\)](#).

⁶⁴ SUESM revizuită a fost trimisă Consiliului spre aprobare.

⁶⁵ Strategia UE privind Golful Guineei, 17 martie 2014, Consiliul Uniunii Europene <https://www.consilium.europa.eu/media/28734/141582.pdf>.

combate traficul de stupefiante pe mare, atât în regiunea Golfului Guineei, cât și de-a lungul coastei Swahili și în regiunea insulară din vestul Oceanului Indian.

În plus, în ceea ce privește Africa de Vest, UE explorează în prezent o **potențială intervenție regională viitoare, ghidată de o abordare cuprinzătoare a „coridoarelor și centrelor de trafic”**. Acest program ar contribui în continuare la eforturile de stabilizare, în special prin abordarea potențialelor legături existente între criminalitatea organizată și proliferarea activităților teroriste în Africa de Vest.

Acțiunea 15: Stimularea cooperării UE cu țările din America Latină și zona Caraibilor în lupta împotriva criminalității organizate

Principalii actori ai UE: Comisia, Europol, Eurojust, statele membre.

Întrucât amenințările infracționale cu care se confruntă America Latină și zona Caraibilor (ALC) și UE afectează grav securitatea și bunăstarea oamenilor din ambele regiuni, trebuie să ne unim forțele pentru a combate această amenințare. În mod prioritar, pentru a îmbunătăți cooperarea în materie de asigurare a respectării legii cu America Latină, Comisia negociază cu Bolivia, Brazilia, Ecuador, Mexic și Peru **acorduri internaționale privind schimbul de date cu caracter personal cu Europol**. De asemenea, Comisia își intensifică activitatea de încheiere a negocierilor cu Brazilia, Argentina și Columbia privind **acordurile internaționale de cooperare judiciară cu Eurojust**. De asemenea, Comisia va lua în considerare posibilitatea de a propune extinderea mandatului Consiliului, în special la alte țări din America Latină, în vederea implicării viitoare a Eurojust în ceea ce privește cooperarea judiciară în regiune.

În cadrul parteneriatului consolidat UE-ALC privind justiția și securitatea și al inițiativei Echipei Europa aferente, există programe regionale care sprijină eforturile de gestionare integrată a frontierelor și combaterea traficului și a introducerii ilegale de persoane în mai multe țări din America de Sud⁶⁶ (EUROFRONT), precum și reducerea ofertei și a cererii de droguri în America Latină și zona Caraibilor (COPOLAD) și Programul global privind fluxurile ilicite, care vizează consolidarea capacității de combatere a criminalității organizate în America Latină și zona Caraibilor (printre alte regiuni). Dialogul la nivel înalt va fi, de asemenea, consolidat prin intermediul Mecanismului de coordonare și cooperare UE-CELAC în materie de droguri. În acest sens, **noua ediție a EL PAcCTO 2.0** va oferi resurse suplimentare pentru consolidarea cooperării în materie de asigurare a respectării legii dintre UE și țările din America Latină și zona Caraibilor, inclusiv sprijin pentru AMERIPOL. În cadrul EL PAcCTO 2.0., un proiect comun va sprijini și va consolida schimbul de informații și date operative, va raționaliza operațiunile și va maximiza utilizarea datelor între Europol și Columbia pentru a anihila rețelele infracționale de trafic de droguri. Urmând abordarea Echipei Europa, Comisia va analiza, de asemenea, posibilitățile de a sprijini **echipele locale speciale de anchetă** să efectueze anchete complexe în țări din afara UE.

⁶⁶ Columbia, Ecuador, Peru, Bolivia, Argentina, Paraguay și Brazilia.

În 2022, 44 de tone de cocaină au fost confiscate în Guayaquil, în Ecuador. Porturile din zona Guayaquil au devenit unul dintre cele mai utilizate centre logistice pentru traficul de droguri către Europa prin intermediul containerelor. Împreună cu autoritățile naționale, Comisia va lansa **o evaluare specifică a vulnerabilităților porturilor din Guayaquil** și din zona de golf a acestuia pentru a acorda prioritate activităților viitoare, inclusiv sprijinului din partea UE.

Acțiunea 16: Crearea de alianțe pentru a aborda amenințările reprezentate de drogurile sintetice

Actori principali: Comisia, Europol, OEDT și statele membre

Drogurile sintetice pot fi fabricate ușor și rapid în întreaga lume, în cantități mari și folosind substanțe chimice ieftine. Drogurile sintetice s-au înmulțit în ultimul deceniu la nivel internațional și regional și **reprezintă o amenințare reală** pentru sănătate și siguranță. Există, de asemenea, o preocupare din ce în ce mai mare cu privire la producția de droguri sintetice în Europa, care sunt exportate în întreaga lume. Prin urmare, UE ar trebui să își asume responsabilitatea și să contribuie la combaterea acestui fenomen, în special prin colaborarea cu partenerii internaționali. Schimbul de informații și de experiență este extrem de valoros, în special cu țările din America de Nord, unde problemele legate de fentanil sunt cele mai răspândite. UE trebuie să sporească gradul de pregătire și să instituie măsuri solide de supraveghere.

La 7 iulie 2023, Comisia a confirmat că UE se va alătura **Coaliției internaționale pentru abordarea amenințărilor reprezentate de drogurile sintetice** lansate de Statele Unite ale Americii. Comisia și Înalțul Reprezentant, împreună cu agențiile relevante ale UE și cu statele membre, vor contribui la activitatea coaliției de îmbunătățire a capacității de supraveghere la nivel mondial, de consolidare a nivelului de pregătire pentru provocările generate de fabricarea și traficul de droguri sintetice și de dezvoltare a unor abordări de reducere a cererii de droguri și a efectelor nocive ale drogurilor. De asemenea, Comisia sprijină eforturile SUA de a prezenta o rezoluție a Adunării Generale a ONU privind drogurile sintetice spre aprobare în decembrie 2023.

Comisia va desfășura, de asemenea, schimburi suplimentare cu **China, în special prin intermediul dialogului UE privind drogurile**, pentru a stimula cooperarea privind producția de droguri ilicite și deturnarea și traficul de precursori de droguri și de alte substanțe chimice esențiale pentru fabricarea ilicită de droguri. Pe lângă următorul dialog UE-China privind drogurile, care va avea loc în 2024, Comisia intenționează să reia asistența administrativă reciprocă în cadrul **Grupului mixt UE-China de monitorizare a precursorilor** în vederea schimbului de informații. Acest lucru va contribui, de asemenea, la prevenirea deturnării precursorilor și a substanțelor chimice utilizate frecvent la fabricarea drogurilor ilicite comercializate între UE și China.

Acțiunea 17: Consolidarea cooperării în materie de asigurare a respectării legii și a cooperării judiciare cu jurisdicțiile necooperante

Actori principali: Comisia, statele membre

Rețelele infracționale moderne au un caracter transfrontalier. Acestea utilizează rute comerciale internaționale pentru a face trafic cu tot felul de bunuri ilegale și exploatează decalajele dintre jurisdicții pentru a face trafic de droguri și pentru a-și ascunde și a-și spăla veniturile considerabile provenite din săvârșirea de infracțiuni⁶⁷. În același timp, jurisdicțiile necooperante sunt utilizate ca locuri de refugiu în care persoanele urmărite importante se sustrag de la cercetarea și urmărirea penală. În plus, persoanele care administrează sisteme bancare subterane se ascund, de obicei, în țări în care cooperarea polițienească și judiciară cu UE este complexă și în care se pot bucura de un nivel de trai ridicat.

Anchetele majore recente, cum ar fi operațiunea încheiată cu succes Desert Light, sprijinită de Europol în noiembrie 2022⁶⁸, au demonstrat, de asemenea, **că este esențială o cooperare judiciară eficientă cu țările din afara UE** pentru a se asigura că infractorii reținuți sunt extrădați, urmăriți penal și condamnați. Prin urmare, este esențial să se **consolideze cooperarea în materie de asigurare a respectării legii și cooperarea judiciară cu țările din afara UE**. O atenție deosebită ar trebui acordată extrădării, investigațiilor financiare și recuperării activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni din afara UE, inclusiv prin cooperarea strânsă a ofițerilor de legătură ai statelor membre sau ai agențiilor UE detașați în țări din afara UE. Pentru intensificarea coordonării, maximizarea impactului UE și îmbunătățirea colaborării cu țările din afara UE, ar trebui avute în vedere crearea și detașarea ofițerilor de legătură ai autorităților de aplicare a legii și ai autorităților judiciare din UE în țări-cheie din afara UE.

Pe lângă îmbunătățirea activităților operaționale, este, de asemenea, important să existe un cadru juridic comun pentru o cooperare eficientă în materie de drept penal la nivel internațional. În colaborarea sa cu țările din afara UE, Comisia le invită să devină părți la convențiile Consiliului Europei în domeniul asistenței judiciare reciproce⁶⁹ în materie de extrădare⁷⁰, înghețare și confiscare⁷¹.

Comisia va depune eforturi pentru a identifica problemele actuale cu care se confruntă statele membre cu țări din afara UE pentru a combina eforturile diplomatice în vederea unei cooperări mai eficiente, în conformitate cu standardele UE în materie de drepturi fundamentale. În plus, Comisia va analiza posibilitatea de a lansa negocieri în vederea încheierii unor **acorduri**

⁶⁷ <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>.

⁶⁸ <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/heat-rising-european-super-cartel-taken-down-in-six-countries>.

⁶⁹ Convenția Consiliului Europei cu privire la asistența judiciară reciprocă (ETS nr. 30), <https://rm.coe.int/16800656ce>

⁷⁰ Convenția Consiliului Europei privind extrădarea (ETS nr. 24), <https://rm.coe.int/1680064587>

⁷¹ Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (CTS nr. 198), <https://rm.coe.int/168008371>.

specifice de extrădare ale UE, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prealabile pentru încheierea unor astfel de acorduri.

3.5. Colaborarea și acordarea de sprijin

De la adoptarea strategiilor UE, Comisia, statele membre și agențiile și organismele UE s-au reunit periodic pentru a construi o comunitate multidisciplinară formată din responsabili de elaborarea politicilor și practicieni și pentru a se angaja într-un dialog periodic. Comisia va colabora în continuare cu toate părțile interesate cu privire la punerea în aplicare a strategiei privind criminalitatea organizată și a acțiunilor prezentate în prezenta comunicare pentru a face schimb de bune practici, pentru a facilita schimbul de informații și cooperarea operațională și pentru a reflecta asupra nevoilor viitoare.

În plus, Comisia a mobilizat fonduri pentru a sprijini lupta împotriva criminalității organizate prin finanțare specifică din partea UE pentru perioada 2023-2025. Aceasta va organiza cereri de propuneri în cadrul **Fondului pentru securitate internă** pe mai multe teme, inclusiv corupția, anchetele digitale și sprijinul pentru EMPACT. În special, Comisia va lansa o **cerere de propuneri privind criminalitatea organizată în valoare totală de 20 de milioane EUR până la sfârșitul anului 2023**.

4. CONCLUZII

Amploarea, gradul de complexitate și consecințele violente ale criminalității organizate au devenit o amenințare gravă la adresa securității UE. Pe măsură ce gradul de complexitate al metodelor rețelelor infracționale crește, răspunsul UE **pentru destrutturarea acestor rețele trebuie intensificat de urgență**. Prin urmare, prezentul document a stabilit acțiunile-cheie necesare la nivelul UE pentru a intensifica lupta împotriva rețelelor infracționale de mare risc și a traficului de droguri. Activitățile privind punerea în aplicare integrală a strategiilor UE privind criminalitatea organizată și drogurile ar trebui să continue la viteză maximă. Comisia se angajează să pună în aplicare aceste acțiuni suplimentare în 2024 și 2025, în strânsă cooperare cu statele membre și cu agențiile și organismele UE.

Existența unor norme comune, solide și eficace este esențială pentru a stimula măsurile naționale, precum și cooperarea la nivelul UE și la nivel internațional împotriva criminalității organizate și a traficului de droguri și pentru a proteja victimele acestor infracțiuni. **Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să adopte, până la sfârșitul legislaturii, Directiva privind confiscarea și recuperarea activelor, revizuirea Regulamentului Prüm, normele privind interconectarea registrelor de conturi bancare, propunerea de pachet legislativ privind combaterea spălării banilor și proiectul de directivă privind combaterea corupției prin măsuri de drept penal**. Comisia își reiterează angajamentul de a colabora îndeaproape cu colegiitorii în vederea atingerii acestui obiectiv.

Combaterea criminalității organizate și a traficului de droguri trebuie să fie o prioritate pentru UE și statele membre ale acesteia. **Trebuie să depunem eforturi comune pentru a combate amenințările cu care ne confruntăm**, motiv pentru care Comisia propune Parlamentului European și Consiliului să aprobe pe deplin prioritățile și măsurile pe termen mediu și lung prevăzute în prezenta foaie de parcurs.